

STENOGRAM

LXXVI uroczystej SESJI RADY MIASTA KRAKOWA

VII KADENCJI

***odbytej w dniu
21 czerwca 2017 roku***

LXXVI UROCZYSTA SESJA RADY MIASTA KRAKOWA

21 czerwca 2017 r.

Przewodniczący obrad – p. B. Kośmider

Szanowni Państwo, proszę o powstanie.

Szanowni Państwo! Otwieram LXXVI uroczystą Sesję Rady Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa zwołaną dla wręczenia Brązowego Medalu Cracoviae Merenti Towarzystwu Lekarskiemu Krakowskiemu. W imieniu Radnych Miasta Krakowa serdecznie witam naszych dostojnych gości:

1. Serdecznie witam Pana Profesora Jacka Majchrowskiego – Prezydenta Miasta Krakowa, witamy Panie Profesorze.
2. Witam przedstawiciela, Dostojnego Laureata, Przewodniczącego Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego Pana Prof. dr hab. Igora Gościńskiego, witamy Panie Profesorze.
3. Witam Pana Prof. dr hab. nauk medycznych Aleksandra Skotnickiego – Dyrektora Katedry Kliniki Hematologii Collegium Medicum, serdecznie witamy Panie Profesorze.
4. Witamy wszystkich przedstawicieli dzisiejszego laureata, Towarzystwa Krakowskiego Lekarskiego, serdecznie Państwa witamy.
5. Witam Pana Michaela Grossa – Konsula Generalnego Republiki Federalnej Niemiec, witamy Panie Konsulu.
6. Witamy Bractwo Kurkowe z Królem Kurkowym Panem Piotrem Mikoszem, serdecznie witamy Braci Kurkowych.

Szanowni Państwo, serdecznie witam Radnych Miasta Krakowa, parlamentarzystów, przedstawicieli Korpusu Dyplomatycznego i Konsularnego, Honorowych Obywateli Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa oraz laureatów Medalu Cracoviae Merenti. Witam przedstawicieli organizacji kombatanckich, duchowieństwa, świata nauki, kultury i sztuki, Wojska, Policji i Straży Pożarnej, organizacji społecznych i politycznych, prasy, radia i telewizji. Witam wszystkich gości przybyłych na naszą uroczystość.

Szanowni Państwo!

Medal Cracoviae Merenti jest najwyższym odznaczeniem przyznawanym za szczególne osiągnięcia i zasługi dla naszego miasta. Medal Cracoviae Merenti przyznaje Rada Miasta Krakowa na wniosek Komisji Medalu Kapituły, w uznaniu szczególnych zasług dla naszego miasta. W skład Komisji Kapituły Medalu Cracoviae Merenti wchodzi: Eminencja Arcybiskup Metropolita Krakowski, Prezydent Miasta Krakowa, Magnificencja Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Medal Cracoviae Merenti został ustanowiony uchwałą Rady Miasta Krakowa w 1992 roku, posiada trzy klasy, Medal Złoty, Srebrny i Brązowy. Do tej pory przyznano jeden Złoty Medal osobie Janowi Pawłowi II, 5 Złotych Medali instytucjom, 29 Srebrnych oraz 31 Brązowych Medali Cracoviae Merenti. Dziś ogłaszamy, iż do grona uhonorowanych Medalem Cracoviae Merenti dołączyło Towarzystwo Lekarskie Krakowskie. Nadanie Państwu Brązowego Medalu Cracoviae Merenti jest symbolicznym podziękowaniem, wyrazem naszej wdzięczności złożonym na ręce wszystkich przedstawicieli zawodu lekarza, zawsze służącym drugiemu człowiekowi oraz niosącym pomoc mieszkańcom Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa. W dniu dzisiejszym składam Towarzystwu Lekarskiemu Krakowskiemu serdecznie podziękowanie za jego długoletnią działalność, bogatą 150-letnią historię, piękne tradycje i ogromny dorobek i wspaniałe osiągnięcia zgromadzone na przestrzeni minionych lat i przekazywane z dumą następnym pokoleniom. Bardzo proszę Pana Prezydenta Miasta Krakowa Pana Prof. Jacka Majchrowskiego o wygłoszenie laudacji na cześć Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego.

Prezydent Miasta Krakowa Pan Jacek Majchrowski

Panie Przewodniczący! Wielce Szanowni Państwo!

Towarzystwo Lekarskie Krakowskie na stałe zapisało się w historii Polski, polskiej medycyny i w dziejach Krakowa. W ciągu ponad 150 lat swojej działalności, przerwanej jedynie okupacją hitlerowską, skutecznie inicjowało badania naukowe, jednoczyło środowisko lekarskie i upowszechniało w świecie wiedzę o osiągnięciach polskiej medycyny. W Krakowie, szczególnym i nad wyraz mocnym znakiem obecności Towarzystwa, pozostaje jego wspaniała siedziba, jeden z najcenniejszych zabytków Młodej Polski. Inaugurując jej działalność w 1905 roku Prof. Julian Nowak wypowiedział dobrze znane Państwu słowa, które chciałbym w tym miejscu przywołać, ponieważ w metaforyczny sposób odnoszą się one do całokształtu pracy Towarzystwa, cytuję: Dążyliśmy usilnie do tego, aby wewnątrz domu, w którym częściej przebywać nam przyjdzie wypadło jak najartystyczniej, albowiem my przyrodnicy mamy wrodzone pragnienie piękna. W istocie fenomen Towarzystwa polega na tym, że nigdy nie było ono organizacją czysto zawodową. Jego charakter od samego początku kształtowali miłośnicy sztuki, znawcy historii, wybitni humaniści i społecznicy, ludzie wielu pasji. Doktor Henryk Jordan zorganizował pierwszy na naszym kontynencie Park Edukacyjny dla dzieci. Na wniosek Alfreda Obalińskiego otwarto pierwszą stację pogotowia ratunkowego w Polsce. Profesor Maria Rybakowa przyczyniła się między innymi do rozwoju kontaktów z polskimi lekarzami na wschodzie. Profesor Zdzisław Ryn zasłynął jako dyplomata, znakomity badacz Andów i propagator dorobku Ignacego Domejki. Profesor Igor Gościński, obecny Prezes Towarzystwa, zasłużył się wielce dla polskiej kultury i utrwalania pamięci o czasach okupacji. A zaledwie kilkanaście miesięcy temu Profesor Aleksander Skotnicki otrzymał prestiżową nagrodę im. Księdza Musiała za działalność społeczną w duchu dialogu chrześcijańsko – żydowskiego. Lista nazwisk wybitnych osobowości tworzących historię Towarzystwa jest imponująca. Są na niej wielkie historyczne postacie, Józef Dietl, Maciej Leon Jakubowski, Julian Aleksandrowicz, ale tak naprawdę należałoby tutaj wymienić wszystkich 56 prezesów i dziesiątki uczonych lekarzy, nie wyłączając obecnych na tej Sesji znakomych specjalistów najróżniejszych dziedzin medycyny. Stowarzyszenie Krakowskich Lekarzy powstało w 1866 roku z inicjatywy doktora Aleksandra Augusta Kremera jako trzecie, po wileńskim i warszawskim, na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej. Wcześniej krakowscy lekarze działali w Towarzystwie Naukowym Krakowskim. Wyniki swoich badań publikowali w Rocznikach Towarzystwa, a także w Rocznikach Wydziału Lekarskiego i Pamiętnikach Farmaceutycznych Krakowskich. Szczególnie ważnym organem krakowskiego środowiska medycznego był wydawany już w 1862 roku Przegląd Lekarski, który w początkach lat 60-tych XX wieku stał się oparciem dla dokumentowania zbrodni ludobójstwa i holokaustu. Tzw. Zeszyty Oświęcimskie ukazywały się przez 30 lat, 31 lat dokładnie, do 1991 roku. Wydawane z inicjatywy Profesorów Antoniego Kępińskiego i Stanisława Kłodzińskiego pod redakcją Profesora Józefa Bogusza stały się unikalnym w skali świata źródłem wiedzy o cierpieniach nazistowskich zbrodni i dwukrotnie nominowane były do Pokojowej Nagrody Nobla. Towarzystwo Lekarskie Krakowskie od samego początku działało nadzwyczaj prężnie i elastycznie przyczyniając się do wszechstronnego, nie tylko naukowego, rozwoju Krakowa. Komisja Higieniczna walczyła uparcie o poprawę stanu sanitarnego miasta, przygotowywała ustawy o szczepieniach, chorobach zakaźnych. Komisja Balneologiczna prowadziła badania w miejscowościach uzdrowiskowych, a Przemysłowa popierała produkcję krajowych narzędzi chirurgicznych. Niektóre spośród specjalistycznych Komisji pracowały latami, inne powoływane były doraźnie w zależności od potrzeb jak Specjalna Komisja ds. Wodociągów czy Przeciwgruźlicza. Warto też przypomnieć, że siłami Towarzystwa zorganizowano pierwszą w Europie Wystawę Przyrodniczo – Lekarską i

LXXVI UROCZYSTA SESJA RADY MIASTA KRAKOWA

21 czerwca 2017 r.

wydano pierwszy w historii Słownik Terminologii Lekarskiej Polskiej. Towarzystwo zasłużyło się też znacząco dla Samorządu Lekarskiego. Jego wieloletnie zabiegi doprowadziły do ukonstytuowania się Izby Krakowskiej i Lwowskiej.

Szanowni Państwo!

W 1866 roku wraz z odrodzeniem samorządności otworzyły się przed Krakowem nowe możliwości rozwoju. Towarzystwo aktywnie włączyło się wówczas w nurt pracy organicznej, w inicjatywy służące realizacji celów społecznych i narodowych. Kraków pod wodzą Prezydenta Dietla wszedł na drogę do nowoczesności dzięki znaczącemu zwiększeniu wydatków na inwestycje, ale też dzięki obywatelskiej postawie swych elit. Ofiarowując dziś Towarzystwu Medal Cracoviae Merenti chcemy powiedzieć między innymi, że współczesna działalność Towarzystwa, Państwa osiągnięcia, wysiłki, zaangażowanie są dla Krakowa nie mniej cenne. Jesteśmy Państwu wdzięczni za kontynuowanie świetnych tradycji, pomnażanie dorobku kulturowego miasta, za to, że po 151 latach od swoich urodzin Towarzystwo nadal działa i nadal pracuje dla Krakowa. Dziękuję pięknie.

Przewodniczący obrad – p. B. Kośmider

Dziękujemy bardzo Panie Profesorze. Szanowni Państwo, teraz nastąpi wręczenie Medalu Cracoviae Merenti Towarzystwu Lekarskiemu Krakowskiemu na ręce Przewodniczącego Towarzystwa Pana Prof. dr hab. Igora Gościńskiego, bardzo prosimy. Proszę o zabranie głosu Przewodniczącego Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego Pana Prof. Igora Gościńskiego, prosimy Panie Profesorze.

Przewodniczący Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego Pan Prof. Igor Gościński

Wielce Szanowny Panie Prezydencie! Wielce Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Szanowni Państwo!

Jestem głęboko wzruszony, że mogę przyjąć, że przyjąłem przed chwilą to wysokie odznaczenie, które przyjmuję w imieniu wszystkich członków naszego Towarzystwa zrzeszonych w Krakowie oraz w 10 oddziałach terenowych oraz również w imieniu tych, którzy w okresie 150 lat działali dla dobra Krakowa. Pan Prezydent bardzo szeroko przedstawił działalność naszego Towarzystwa, w związku z tym ja w swoim wystąpieniu będę się częściowo powtarzał, ale to bardzo dobrze, bo stare rzymskie przysłowie mówi: repetitio est mater studiorum, a to co mówimy jest ważne dla każdego mieszkańca Krakowa. Ja zacznę od wspomnianego i najważniejszego właściwie w historii w wolnym Krakowie, wolno wybranego Prezydenta Józefa Dietla. Jeszcze co by należało dodać, słusznie nazywany jest ojcem balneologii polskiej, a więc dzięki niemu nie tylko zostały opisane nasze uzdrowiska, ale w tych czasach, które my teraz łagodnie sobie nazywamy, że były takie dobre, to oni starali się jednak zachowywać polskość, między innymi właśnie Dietl starał się nie tylko propagować nasze uzdrowiska, ale przekonywać o ich wartości, o potrzebie korzystania z nich. To samo dotyczyło piśmiennictwa. Ten Przegląd, który jest nadal naszym organem drukował prace naukowe i w przeciwieństwie do tego, co dzisiaj jest pogonią za drukiem za granicą, Dietl był tym redaktorem, który zachęcał żeby publikować w Przeglądzie Lekarskim, a więc szerzyć polskość, zresztą o czym też warto przypomnieć, stracił Katedrę na to, że domagał się języka polskiego na Uniwersytecie. Drugą osobą, którą należy przypomnieć, a o której już wspomniał Pan Profesor, Pan Prezydent to Aleksander Kremer, jeden z trzech braci Kremerów, jego bracia to filozof, Profesor Uniwersytetu i Rektor Uniwersytetu, drugi brak to znany architekt Krakowa i Aleksander, który skończył medycynę w Krakowie, następnie zaczął praktykę jako internista u Prof. Bierkowskiego i po stażach zagranicznych na 24 lata wyjechał do Kamieńca Podolskiego. Tam założył Towarzystwo

Naukowe, był bardzo wziętym praktykiem, naukowcem i po 24 latach powrócił i wykorzystał potencjał jaki w Krakowie tworzyli naukowcy i lekarze praktycy, a trzeba dodać, że to jest okres, kiedy nie ma jeszcze Izb Lekarskich, a więc Samorząd Lekarski jest częścią działalności Towarzystwa. O tym wszystkim pamiętał, o to wszystko dbał właśnie Aleksander Kremer. Pan Prezydent wspominał również o Julianie Nowaku. To człowiek bardzo wszechstronny i co warto do podkreślenia tu na posiedzeniu Rady, przez 25 lat Radny Miasta Krakowa. W tym czasie działał bardzo między innymi w 1916 roku, a więc w czasie wojny w Krakowie, który był jednym z trzech największych fortów, nie wiem czy Państwo macie świadomość, że Przemyśl, Kraków i Nowy Sad to forty, w związku z tym kliniki stanowiły szpitale forteczne, a jak duży był ruch w tych szpitalach to mogę powiedzieć na swojej jednostce, w Klinice Neurologiczno – Psychiatrycznej, w ciągu 4-ech lat leczono 11 tys. chorych tylko wojskowych, bo kliniki były tylko dostępne dla wojska i w tym celu wybudowano baraki, które dopiero za naszych czasów w latach 80-tych zburzyliśmy, a dzisiaj jest tam Szpitalny Oddział Ratunkowy. Proszę Państwa, ale mówiąc o Profesorze Nowaku trzeba powiedzieć, co jemu się udało w 1916 roku. Ukończył budowę Instytutu Weterynarii, on, specjalista lekarz medycy i weterynarii, profesor tych dwóch specjalności, mikrobiolog postawił na wzór Instytutu Pasteura Instytut Weterynarii, tak do niedawna można było przeczytać i oddali go do użytkowania. Pan Profesor zasłużył na to żeby to uhonorować tablicą. I udało nam się nie na nasze 150-lecie, ale 28 marca tego roku właśnie taka tablica, która tym się odróżnia od innych krakowskich tablic, że nie jest z czarnego granitu, ale jest piękną i wartą zobaczenia, zachęcam do pójścia na Czystą 18. Profesor Nowak miał jeszcze jedną zaletę, był człowiekiem bardzo wszechstronnym i między innymi ta sala nazywa się imieniem Stanisława Wyspiańskiego, a nasza sala wykładowa jest też im. Stanisława Wyspiańskiego, o co mi chodzi, o to, że polski Leonardo da Vinci nie rozwinąłby skrzydeł gdyby nie mecenas jakim był dla niego właśnie Julian Nowak. Obok w Bazylice Ojców Franciszkanów jest Bóg Ojciec, wspaniały witraż, który gdyby nie zabiegania ze strony Profesora Nowaka to nie byłoby tego witraża. Najwspanialszy witraż, który podziwiany jest w naszym domu to witraż przedstawiający, w skrócie nazywany Apollo spętany, system Kopernikański, a więc odniesienie się do największego polskiego uczonego jakim niewątpliwie był Kopernik, który również był lekarzem. Proszę Państwa jeżeli mówimy o witrażu to z jednej strony jest informacja, że w tym roku, który jest obchodzony jako 110-lecie śmierci Wyspiańskiego będzie 20 listopada odsłonięty witraż ten właśnie Apollo spętany. Nasz Apollo spętany jest do oglądania i jest stale nawiedzany przez liczne wycieczki i tu warto jeszcze jedną rzecz nadmienić, że wycofujący się Niemcy w 1945 roku wysadzili mosty na Wiśle, ale również wysadzili wiadukt na ulicy Kopernika. Czym to skutkowało, zniszczeniem tego witraża, i tenże witraż został przez Towarzystwo zrekonstruowany w 1972 roku, ale Towarzystwo ze swego domu, o którym wspominał przed chwilą Pan Prezydent, od czasu 1939 roku do 1990 nie korzystało, bo tak się układały losy, że dopiero w 1990 roku odzyskaliśmy ten dom. Proszę Państwa następna postać to również wspomniany Henryk Jordan, doktor medycyny, profesor ginekologii i położnictwa o tak wielkiej renomie, że dwór cesarski nawet korzystał z usług tegoż położnika, a o tym, że dzięki niemu na kulturę fizyczną, na ćwiczenia na świeżym powietrzu, na budowanie takich parków jak Park Jordana na wzór Krakowskiego Parku Jordana dopiero świat się dowiedział z tej budowy w Krakowie. Proszę Państwa i teraz trochę inna tematyka, już o charakterze międzynarodowym, od 1960 wspomniane Zeszyty Oświęcimskie, cała najszersza charakterystyka wszystkich tematów związanych z obozami koncentracyjnymi. Dwukrotnie nominowane do Nagrody Nobla Pokojowej, ale to nie wszystko, po 1991 roku jest stale kontynuowana ta działalność trzech zasad, pamięć, przestroga i pojednanie. W związku z tym wspomniane dwie osoby, Prof.

LXXVI UROCZYSTA SESJA RADY MIASTA KRAKOWA

21 czerwca 2017 r.

Józef Bogusz – Przewodniczący tego małego zespołu redakcyjnego i więzień Auschwitz – Birkenau dr Kłodziński przez Prezydenta Republiki Niemieckiej zostali odznaczeni Wielkim Krzyżem Zasługi. To jest dowód, że nawet, tego właśnie co się mieści w słowie pojednanie. Proszę Państwa rok rocznie w przeddzień oswobodzenia obozu, a więc przed 27 stycznia wspólnie z Uniwersytetem Jagiellońskim, z którym bardzo ściśle współpracujemy, a zwłaszcza z Wydziałem Lekarskim, organizujemy zebrania, które mają na celu te trzy prawdy przeżyć. Udało nam się dwukrotnie dzięki kontaktom jakie posiadał Prof. Laidler, łączyć bezpośrednio telewizyjnie z Muzeum Holokaustu w Los Angeles. A więc ten kontakt był nawet międzynarodowy. Oprócz Zeszytów Oświęcimskich udało nam się dwukrotnie wydać Antologię Zeszytów Oświęcimskich, jest w Bibliotece Jagiellońskiej dostępne w komputerowym systemie całość w polskim języku, a o przetłumaczenie na język angielski, a więc ten bardziej dostępny, staramy się i możliwe jest, że to w tym roku nam się uda. I teraz bardzo krótko o współpracy. Wspomniana współpraca z Uniwersytetem Jagiellońskim, z Muzeum Auschwitz – Birkenau, z Izbą Lekarską, przykro mi, ale nie widzę, jest aktualny Prezes Prof. Andrzej Mateja, który się tłumaczył, że nie będzie, a jednak jest, za co mu bardzo dziękuję i wcześniejszy Prezes, który również się bardzo życzliwie do naszej współpracy odnosił Pan dr Jerzy Friediger. Proszę Państwa współpracujemy również ze wszystkimi towarzystwami naukowymi i z szeregiem innych instytucji w myśl zasady, która jest naszą dewizą, wiedza i życzliwość powinny być naszym drogowskazem, tego Państwu życzę i jeszcze raz bardzo dziękuję za otrzymane wyróżnienie dla naszego Towarzystwa.

Przewodniczący obrad – p. B. Kośmider

Dziękujemy bardzo. Szanowni Państwo odczytam teraz Państwu okolicznościowy adres, skierowany do laureata dzisiejszej uroczystości przez Marszałka Województwa Małopolskiego. Marszałek pisze:

Medal, który otrzymują wyróżniające się wybitnymi osiągnięciami osoby, organizacje i instytucje, konsekwentnie i często z poświęceniem działające na rzecz rozwoju Krakowa, to godne podsumowanie i znakomity sposób uhonorowania dorobku oraz szczególnych dokonań Laureata na rzecz społeczności Krakowa. Proszę o przekazanie gratulacji oraz wyrazów uznania Samorządu Województwa Małopolskiego odbierającym to szczególnie wyróżnienie przedstawicielom Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego, Laureata najwyższego odznaczenia miasta Krakowa. Pan Jacek Krupa, Marszałek Województwa Małopolskiego. Szanowni Państwo!

Teraz nastąpi mini recital w wykonaniu zespołu instrumentalnego „Trio Soundtrack” w składzie Pan Leszek Szczerba, Pan Jacek Korocho, Pan Wiesław Burzyński, prosimy Panów. Serdecznie dziękujemy. „Trio Soundtrack” w składzie Pan Leszek Szczerba – saksofon, Pan Jacek Korocho – gitara, Pan Wiesław Burzyński – kontrabas, dziękujemy.

Teraz Szanowni Państwo sprawy organizacyjne. Zdjęcia z dzisiejszej uroczystej Sesji będzie można zobaczyć na stronie portalu Magiczny Kraków. Zaraz po Sesji zapraszam Przewodniczącego Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego Pana Prof. Gościńskiego do foyer celem dokonania okolicznościowego wpisu do Brązowej Księgi Medalu Cracoviae Merenti. Zapraszam wszystkich przybyłych do foyer do składania gratulacji, a potem zapraszam na poczęstunek do Sali Kupaieckiej i Lea. Serdecznie dziękuję wszystkim uczestnikom dzisiejszej uroczystej Sesji.

LXXVI UROCZYSTA SESJA RADY MIASTA KRAKOWA

21 czerwca 2017 r.

Zamykam LXXVI uroczystą Sesję Rady Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa zwołaną dla wręczenia Brązowego Medalu Cracoviae Merenti Towarzystwu Lekarskiemu Krakowskiemu. Dziękuję bardzo.